

Κλέφτης Ποδηλάτων

Κλέφτης Ποδηλάτων

Bicycle Thieves

Ladri di biciclette

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 89'
ΧΩΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ **Ιταλία**
ΕΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ **1948**

Στη μεταπολεμική Ιταλία, η κλοπή ενός ποδηλάτου απειλεί να στοιχίσει σε έναν άνδρα τη δουλειά που μόλις βρήκε.

Στη Ρώμη της μεταπολεμικής εποχής όπου η ανεργία μαστίζει, ο Αντόνιο Ρίτσι καταφέρνει να βρει δουλειά ως αφισκοκολλητής. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη δουλειά, να έχει το δικό του όχημα. Ο Αντόνιο καταφέρνει να πάρει το ποδήλατό του πίσω από το ενεχυροδανειστήριο κι έτσι ξεκινάει στη νέα του δουλειά. Η χαρά και η ανακούφιση όμως δεν θα κρατήσουν για πολύ, καθώς μόλις την πρώτη του μέρα, του το κλεβουν. Μόνη του επιλογή, να καταφέρει να το βρει.

ΣΥΝΟΨΗ

Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η ανεργία αποτελεί σημαντικό πρόβλημα της ζωής των κατοίκων της Ρώμης, που παλεύουν να επιβιώσουν, σε μια διαλυμένη πόλη. Δεκάδες άνεργοι μαζεύονται έξω από τις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας, περιμένοντας να ακούσουν το όνομά τους. Ο Αντόνιο Ρίτσι, ένας νέος άνδρας με οικογένεια, θα καταφέρει να βρει εργασία ως αφισοκολλητής. Ωστόσο, δεν μπορεί να αναλάβει τη δουλειά, παρά μόνο αν διαθέτει δικό του όχημα. Το ποδήλατό του βρίσκεται στο ενεχυροδανειστήριο κι ο ίδιος απελπίζεται, καθώς δεν έχει τα χρήματα να το πάρει πίσω. Τότε η γυναίκα του θα δώσει τη λύση και θα καταφέρει να εξασφαλίσει τα χρήματα για να το πάρει πίσω. Ο Αντόνιο ξεκινάει στη νέα του δουλειά κι επιτέλους φαίνεται πως τα πράγματα θα φτιάξουν για την οικογένειά τους. Στην πρώτη του μέρα στη δουλειά ωστόσο και ενώ κολλάει αφίσες, κάποιος του κλέβει το ποδήλατο. Μόνη του επιλογή για να μην χάσει τη δουλειά του είναι να το βρει, μέχρι την επόμενη το πρωί. Σε στιγμές μόνος, σε άλλες με τη βοήθεια φίλων μα κυρίως με σημαντικότερο συνοδοιπόρο τον μικρό του γιο, τον Bruno, θα ξεκινήσει μια αγωνιώδη αναζήτηση στη μεγαλούπολη.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Σκηνοθεσία: **Vittorio De Sica / Βιτόριο ντε Σίκα**

Σενάριο: **Vittorio De Sica, Luigi Bartolini, Cesare Zavattini, Suso Cecchi D'Amico, Gerardo Guerrieri, Oreste Biancoli, Adolfo Franci, Gherardo Gherardi /**

Βιτόριο ντε Σίκα, Λουίτζι Μπαρτολίνι, Τσέζαρε Τζαβατίνι, Σούσο Τσέκι ντ' Αμικό, Γκεράρντο Γκουεριέρι, Ορέστε Μπιανκόλι, Αντόλφο Φράντσι, Γκεράρντο Γκεράρντι

Παραγωγή: **Giuseppe Amato, Vittorio De Sica / Τζουζέπε Αμάτο, Βιτόριο ντε Σίκα**

Διεύθυνση Φωτογραφίας: **Carlo Montuori / Κάρλο Μοντουόρι**

Μοντάζ: **Eraldo Da Roma / Εράλντο Ντα Ρόμα**

Ήχος: **Gino Fiorelli / Τζίνο Φιορέλι**

Μουσική: **Alessandro Cicognini / Αλεσάντρο Τσικονίνι**

Ηθοποιοί: **Lamberto Maggiorani, Enzo Staiola, Lianella Carell, Vittorio Antonucci /**

Λαμπέρτο Ματζοράνι, Έντζο Σταϊόλα, Λιανέλα Καρέλ, Βιτόριο Αντονούτσι

Ο σκηνοθέτης της ταινίας, Βιτόριο ντε Σίκα

Ο Βιτόριο ντε Σίκα υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους σκηνοθέτες του Ιταλικού Κινηματογράφου. Γεννήθηκε το 1901 στο νότο της Ιταλίας και πέρασε ένα μέρος της ζωής του στη Νάπολη, ώσπου η οικογένειά του εγκαταστάθηκε στη Φλωρεντία. Ξεκίνησε από νεαρή ηλικία να ασχολείται με το θέατρο. Στη δεκαετία του 1930 στρέφεται στον κινηματογράφο και εμφανίζεται σαν ηθοποιός σε διάφορες ελαφριές ιταλικές κωμωδίες. Στις αρχές του 1940 καταπιάνεται με τη σκηνοθεσία και το 1944 δημιουργεί, σε συνεργασία με τον σεναριογράφο Τσέζαρε Τσαβατίνι, την ταινία "Κατηγορώ τους γονείς μου", όπου διαφαίνονται οι πρώτες ενδείξεις του στιλ που θα καθορίσει τη μετέπειτα πορεία του. Η συνεργασία του με τον Τσαβατίνι θα κρατήσει σε όλη τους τη ζωή και μαζί θα φτιάξουν μερικές από τις πιο εμβληματικές ταινίες του Ιταλικού Νεορεαλισμού που θα σημαδέψουν και την ιστορία του Παγκόσμιου Κινηματογράφου, όπως το "Λούστρο παπουτσιών" (1946), ο "Κλέφτης ποδηλάτων" (1948), το "Θαύμα στο Μιλάνο" (1951) και το "Ό, τι μου αρνήθηκαν οι άνθρωποι" (1952). Τα επόμενα χρόνια, στη δεκαετία του 1950, ο Ντε Σίκα θα συμμετάσχει και στη χρυσή εποχή της ιταλικής κωμωδίας με ταινίες όπως το "Χθες, σήμερα, αύριο" (1963) και το "Γάμος αλά ιταλικά" (1964). Αργότερα, θα επιστρέψει και πάλι στο δράμα, παραμένοντας πάντα κοντά στην κοινωνία και αντιμετωπίζοντας τα θέματά του με τρυφερότητα. Πέθανε το 1974, στο Παρίσι.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ / ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- Βραβείο Όσκαρ Καλύτερης Ξενόγλωσσης Ταινίας, 1950
 - Υποψηφιότητα για Βραβείο Όσκαρ Καλύτερου Σεναρίου, 1950
 - Χρυσή Σφαίρα για την Καλύτερη Διεθνή Ταινία, 1950
 - Βραβείο της Βρετανικής Ακαδημίας Κινηματογράφου (BAFTA) για την Καλύτερη Ταινία ανεξαρτήτως προέλευσης, 1950
 - Έξι βραβεία του Εθνικού Συνδικάτου Δημοσιογράφων Κινηματογράφου της Ιταλίας (Καλύτερης Ταινίας, Σκηνοθεσίας, Πρωτότυπης Ιδέας, Σεναρίου, Φωτογραφίας, Μουσικής), 1949
- ...και πολλά ακόμη διεθνή βραβεία.

ΚΡΙΤΙΚΕΣ

«Αν και τοποθετεί το δράμα του στους δρόμους της Ρώμης και το έχει παραγεμίσει με χαρακτηριστικούς τύπους της εποχής, δεν περιορίζεται στη Ρώμη ούτε προέρχεται αποκλειστικά από τη μεταπολεμική αναταραχή και αγωνία. Συλλογίζεται πάνω στα θλιβερά παράδοξα της φτώχειας, όπου και όποτε, και αναδεικνύει τους άθλιους καταναγκασμούς του καθαρού ατομικού συμφέροντος στον άνθρωπο που αγωνίζεται απεγνωσμένα να επιβιώσει.»

Μπόσλεϊ Κράουδερ, Νιου Γιορκ Τάιμς, 13 Δεκεμβρίου 1949

«Μια ταινία που αποφεύγει εντελώς τον διδακτισμό. Δείχνει τα πάντα και δεν χρειάζεται να εξηγήσει τίποτα. Έτσι ξεφεύγει και από το ψευδοδίλημμα: αποστασιοποίηση ή συναισθηματική δέσμευση. Το να νοιάζεσαι για μια ταινία μπορεί να είναι ένας τρόπος να νοιάζεσαι για τον κόσμο.»

A. O. Σκοτ, Νιου Γιορκ Τάιμς, 13 Αυγούστου 2020

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΡΕΪΛΕΡ

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL5R5A0GLXNfga6qxhRaTRWePSojPhe5bw>

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Ο πρωτότυπος τίτλος της ταινίας στα ιταλικά (Ladri di biciclette) είναι στον πληθυντικό αριθμό, μεταφράζεται δηλαδή με ακρίβεια στα ελληνικά «Κλέφτες Ποδηλάτων». Η επιλογή του ενικού στον ελληνικό τίτλο έγινε ίσως και υπό την επίδραση του γεγονότος ότι στις ΗΠΑ η ταινία πρωτοκυκλοφόρησε ως «Ο κλέφτης ποδηλάτων» (The bicycle thief). Τις τελευταίες δεκαετίες πολλοί, σεβόμενοι τον πρωτότυπο τίτλο και τις διαφορετικές συνδηλώσεις που δημιουργεί ο πληθυντικός (κλέφτες), τον προτιμούν ακόμη και σε γλώσσες που ο τίτλος αρχικά αποδόθηκε με ενικό.
- Το 1952, το Βρετανικό Ινστιτούτο Κινηματογράφου (BFI), μετά από ψηφοφορία που διενήργησε ανάμεσα σε σκηνοθέτες, κριτικούς και άλλους επαγγελματίες του σινεμά, ανέδειξε τον "Κλέφτη Ποδηλάτων" ως την καλύτερη ταινία όλων των εποχών. Έκτοτε, το έργο του ντε Σίκα βρίσκεται πάντα στις κορυφαίες θέσεις των σχετικών ψηφοφοριών που κάνει ανα δεκαετία ο συγκεκριμένος φορέας αλλά και σε αντίστοιχες κατατάξεις που δημοσιοποιούν σημαντικοί κινηματογραφικοί φορείς διεθνώς. Ο "Κλέφτης Ποδηλάτων" φιγουράρει, επίσης, στις πρώτες θέσεις των λιστών με τις αγαπημένες ταινίες των περισσότερων σημαντικών δημιουργών του σινεμά, όπως ο Λουίς Μπουγιουέλ, ο Ακίρα Κουροσάβα, ο Ρομπέρ Μπρεσόν και πάρα πολλοί άλλοι.
- Ο Βιτόριο Ντε Σίκα αρνήθηκε επίσημη πρόταση για χρηματοδότηση της ταινίας από τους παραγωγούς του Κάρι Γκράντ, με όρο να ενσαρκώσει τον πρωταγωνιστικό ρόλο ο πασίγνωστος χολιγουντιανός star της εποχής. Ο Ντε Σίκα ήθελε οι κινήσεις, οι εκφράσεις, οι συμπεριφορές του πρωταγωνιστή του να είναι όσο πιο φυσικές γίνεται και άρα ήθελε έναν άνθρωπο που ζούσε ακριβώς στην κατάσταση που περιγράφει η ταινία και όχι κάποιον με τελείως διαφορετικό τρόπο ζωής, που θα επιχειρούσε απλώς να τον υποδυθεί.

“ΚΛΕΦΤΗΣ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ”

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Αφού συνδεθείτε στην πλατφόρμα, αποκτάτε πρόσβαση στο πλήρες εκπαιδευτικό υλικό της ταινίας, το οποίο περιλαμβάνει:

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟΥ

Σε αυτή την ενότητα αναλύονται κάποιες από τις θεματικές που θίγονται στην ταινία, όπως ο μεταπολεμικός κόσμος, ο κοινωνικός αποκλεισμός, τα αδιέξοδα της ανεργίας, οι οικογενειακές σχέσεις κ.α.

Δίνονται επιλεγμένα αποσπάσματα της ταινίας και μέσα από στοχευμένα ερωτήματα επιδιώκεται ο διάλογος.

Οι μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι να εμβαθύνουν οι μαθητές στο αφηγηματικό περιεχόμενο της ταινίας και μέσα από τον διάλογο να προβληματιστούν πάνω σε σημαντικά θέματα και το πώς αυτά απεικονίζονται στην ταινία.

2. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Σε αυτή την ενότητα γίνεται σύνδεση της ταινίας με το μάθημα της Ιστορίας.

Οι μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι να πάρουν οι μαθήτριες και οι μαθητές βασικές πληροφορίες γύρω από τις ιστορικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν στην Ευρώπη μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Σε αυτή την ενότητα, με αφορμή την ταινία, αναλύονται θέματα κινηματογραφικής γλώσσας. Συγκεκριμένα, η ταινία παρουσιάζεται ως ένα από τα χαρακτηριστικότερα δείγματα του ρεύματος του Ιταλικού Νεορεαλισμού και επιχειρείται μια επισκόπηση στοιχείων σκηνοθεσίας και φωτογραφίας.

Οι μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας είναι με εύληπτο και εκλαϊκευμένο τρόπο οι μαθητές να εξοικειωθούν με επιμέρους στοιχεία της αισθητικής, της τεχνικής και της ιστορίας του σινεμά, να γίνουν απαιτητικότεροι θεατές και να προκληθούν να γίνουν οι ίδιοι δημιουργοί με τα μέσα που διαθέτουν.

4. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Σε αυτή την ενότητα προσφέρεται πρόσθετο υλικό όπως περαιτέρω βιβλιογραφία, φιλμογραφία, οπτικοακουστικό υλικό, κ.α. που μπορεί να αξιοποιηθεί από τους εκπαιδευτικούς στην τάξη με αφορμή την ταινία.

Το εκπαιδευτικό υλικό για την ταινία "Κλέφτης Ποδηλάτων" είναι παραγωγή του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους.

Δημιουργία / επιμέλεια υλικού :

Γιώργος Διδυμιώτης
Χαρά Καραγιαννάκη-Μιχάλογλου
Ζήνα Λεύκου-Παναγιώτου
Γιώργος Σπύρου

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».